

P. b. b.

VĚSTNÍK

Čs. lidového sdružení
a čs. katolických spolků
v Rakousku

Adresa: „Věstník“,
15, Pelzgasse 17, 1150 Wien

ROČNÍK XXXIX

VÍDEŇ BŘEZEN-DUBEN 1992

ČÍSLO : 3-4

DRAŽÍ PŘÁTELÉ,

Středem katolické víry je kříž a vzkříšení. Utrpení se ovšem lidé bojí, vyhýbají se mu. Věda se stará o jeho zmírnění. Vykořenila mnoho epidemií, zná prostředky, které utrpení zmírní nebo aspoň dočasně odstraní. Vznikají však nová utrpení, zamoření ovzduší, strach z atomové války, otravy omamnými jedy, terorismus, násilně prosazovaná nevěra aj. A co duševní bolest! Ztráta milované osoby, pomluva, odsouzení-snad pravdivé-ale jak to bolí! Nebo duchovní bolest při pohledu na pustošenou vinici Páně-Církve-dnes i včera i před staletími.

Proč Bůh dopouští utrpení? Proč nechrání před utrpením aspoň své věrné? Pohledme na kříž. Neušetřil ani nevinného Syna. Kristus nás nemusel vykoupit utrpením, každý jeho čin měl nekonečnou cenu - a přece si vybral potupu, muka, opuštěnost, zradu přátel - a KŘÍŽ.

Při Vykoupení se věčnost dotkla času, při utrpení se může čas dotknout věčnosti. Může - ale nemusí. - Utrpení je především následek zla, hříchu. Nedopadne vždy na toho, kdo zlo spáchal aspoň v čase ne, ve věčnosti jistě. Pro hodného člověka může být proto utrpení i zkouška. Židé považovali každé utrpení za následek hříchu. V postavě Joba jim Bůh dokázal, že utrpením zkouší někdy věrnost svých milých, lásku, vytrvalost... Utrpení je též připomínka. Kolik nemocných lidí začalo uvažovat o svém životě, přiklánět se k Bohu, mělo "čas" se vyzpovídat, rozhodlo se žít zase křesťansky.

A konečně-jak svědčí sv. Pavel-utrpením, spojeným s láskou ke Kristu, přidáváme do pokladu Církve ještě to, co zbývá k vykoupení nesmrtelných duší. Utrpení s Kristem je začátkem řetězu, který spojuje utrpení se slávou. Přetrháme-li tento řetěz, utrpení ztratí věčnou cenu a padne do odpadků.

Náš exercitátor nám řekl, že nenajde-li člověk uspokojivou odpověď na to, proč trpí, trpí ještě víc. Každý chce znát smysl věci. Už dítě se ptá: Proč? Bez tohoto "proč?" by zanikla věda a zaniká i víra. Pak se změní život v živoření. Utrpení mění člověka bez "proč?" v zoufalce.

Hnutí Opus Dei kdosi vytknul, že podporuje osvědčené, staré formy dobrovolného utrpení z lásky ke Kristu a k duším. Ten, kdo to vytknul, zřejmě vůbec nezná křesťanský smysl utrpení a pokání. Pokání a modlitba jsou dvě strany mince, kterými platíme Bohu za sebe i za druhé. Biskupu Gijsenovi v Holandsku vytýkají někteří kněží, že se stále modlí-jako kdyby Kristus neřekl: "Modlete se bez ustání" - každým činem a myšlenkou.

Nejhodnotnější modlitbou je oběť z lásky k Bohu. Mučedníci jistě měli své chyby, ale oběť jejich života spálila hříchy dokonale, ať umírali z lásky k Bohu nebo z lásky k duším. Bez lásky k Bohu nemá láska k člověku cenu.

Kristus volil k vykoupení lidstva smrt, aby ukázal, že oběť je těsně spojená se zmrtvýchvstáním. Utrpením a obětí spoluvykupujeme s Kristem svět a zároveň si šetříme poklad u Boha, který nám žádná diktatura nemůže zabavit.

Vaše redakce

"A VZAL CHLĚB, UČINIL DÍKY, LÁMAL A DAL JIM (JEJ) SE SLOVY: "TOTO JE TĚLO MĚ, KTERÉ SE ZA VÁS VYDÁVÁ. TO ČÍŇTE NA MOU PAMÁTKU!" TAKTÉŽ VZAL PO JÍDLÉ I KALICH A ŘEKL: "TENTO KALICH JE NOVÁ ÚMLUVA (POTVRZENÁ) MOU KRVÍ, KTERÁ SE ZA VÁS VYLÉVÁ" Lukáš 22,19-20.

O kardinálu Josefu Beranovi

– tentokrát podle pravdy

V 31. čísle KT se na 4. stránce objevila pod titulem „O kardinálu Josefu Beranovi“ dojemná pohádka o dobrotivém prezidentu A. Novotném, který po rozhovoru s papežem Pavlem VI. v sídle Spojených národů pošle do Prahy kabelogram týkající se arcibiskupa Berana, který je pak ihned propuštěn z vazby „s tím, že může odejet do Říma“. Pohádka končí ujištěním, že „pan arcibiskup“ sekčního šéfa Barákova ministerstva vnitra „ujistil, že pro něj se jedná o radostnou zprávu a s potěšením ji přijímá“. Tento laskavý úředník ministerstva vnitra prý pak zařídil, aby byl pan arcibiskup převezen do Karlových Varů, odkud po několikadenním pobytu odletěl do Říma“.

Nechci pochybovat o tom, že by i sekční šéf tehdejšího ministerstva vnitra, zvláště když se právě nedávno probral z narkózy – jak autor článku, který se s ním setkal v nemocničním pokoji, výslovně podotýká – mohl mluvit pravdu. Jako sekretář otce kardinála Berana po jeho příchodu do exilu však považuji za svou povinnost upozornit, že tato dojemná pohádka pravdě neodpovídá.

Všichni přece víme, že odlet kardinála Berana do Říma v roce 1965 byl důsledkem jeho vyjmenování za kardinála. Pro tehdejší režim to bylo velmi nemilé a nečekané překvapení, s kterým i nejdřív nevěděl dobře rady. Po protestu, že se tak stalo bez předchozího chválení státních úřadů, nastalo hoecné vyjednávání, jak se z toho dostat. Pro arcibiskupa Berana ovšem podle zásady: o mně, beze mne, proti mně. O nějaké cestě do Karlových Varů nebylo samozřejmě řeči. „Ti páni“, jak je otec kardinál nazýval, za ním přijeli pouze do Radhanova a úlisně se ho ptali, jak dlouho chce v Římě zůstat. On odpověděl, že tři týdny: v prvním budou ty kardinálské obřady, v druhém

by chtěl trochu proputovat Řím, v třetím pak zamýšlel navštívit své italské spoluvězně z koncentračního tábora v Dachau. „Ti páni“ vše ochotně schválili. Co skutečně zamýšleli, se však pan arcibiskup dověděl až tehdy, když bylo povoleno zástupci Svatého stolce, dnešnímu kardinálu Casarolimu, aby ho navštívil. „Vláda vám vydá pas do Říma“, sdělil mu mons. Casaroli, „ale s klauzulí, že návrat do vlasti už nebude možný...“. Pro arcibiskupa Berana to nebyla „radostná zpráva“, jak říká ta vylhaná pohádka, nýbrž jedna z nejoblестnějších chvil jeho života. Cítil se zaskočen. On, který měl českou zem tak rád, on, který za ni trpěl jak za hnědého, tak za rudého fašismu, se měl stát nyní vyhnancem, vydědencem... Jako ab-

Snímek archiv

– solvent klasického gymnázia si snad vzpomněl, že u Římanů exil, „aqua et igne interdicti“, byl považován za jeden z nejvyšších trestů. – „To musí rozhodnout Svatý otec!“ namítl tedy mons. Casarolimu. Ten si plně uvědomoval tíži situace, ale podle směrnic z Říma mu odpověděl, že Svatý otec Pavel VI. si přeje, aby to osudné rozhodnutí učinil pan arcibiskup sám. Pouze dodal: „Jestliže ovšem Vaše Excellence odejde do Říma, bude možné povolání do Prahy

místo dosavadního kapitulního vikáře (zkompromitovaného s režimem) biskupa Františka Tomáška (tehdy správce malé farnůstky na Valašsku), který by se stal apoštolským administrátorem pražské arcidiecéze.“ – Chvilé mlčení, bolestného uvažování, rozhodování opravdu osudového... Do Prahy by přišel biskup jmenovaný Svatým otcem... Za cenu mého vyhnanství... – „Tak tedy dobře, poletím do Říma“, odpověděl nově jmenovaný kardinál. Mons. Casaroli, když mi to pak jednou vyprávěl, nedovedl i po dlouhé době zakrýt obdiv a dojetí nad tou „imolací, obětí sama sebe“, jak to nazval, staršího arcibiskupa, který odjel umřít do vyhnanství, aby tím vykoupil příchod toho, který pak vedl a provedl jeho diecézi až do dnů osvobození, otce kardinála Františka Tomáška.

Tedy žádná pohádka o dobrotivém prezidentovi a žádný „happy end“. Arcibiskupu Beranovi bylo pouze dovoleno rozloučit se s nejbližšími příbuznými, které za ním zavezli. Když ho pak vezli do Prahy, měli ještě odvahu požadovat po něm, aby se zastíňoval rozevřenými novinami, aby ho přitom lidé nepoznali. A když prosil, aby auto cestou na letiště projelo ulicí, z níž by mohl aspoň z okénka naposled zablédnout osiřelou katedrálu, bylo mu i toto poslední přání odepřeno. Tak to slyšel z jeho vlastních úst jeho bývalý sekretář

JAROSLAV ŠKARVADA.

Předpoklady pro Podkarpatskou Rus

Anulovat vnučenou smlouvu

„Anulováním Smlouvy o připojení Podkarpatské Rusi k Ukrajíně by se vytvořila situace, kdy by se národy Podkarpatské Rusi mohly samy rozhodnout o přístupu budoucnosti své země. Bud' jako součástí ČSFR, nebo jako samostatné Podkarpatské republiky.“ konstatoval předseda Společnosti přátel Podkarpatské Rusi český básník Jaromír Hořec, zakladatel a šéfredaktor svazáckého deníku Mladá fronta.

Tato společnost předala petičnímu výboru Federálního shromáždění stanovisko, ve kterém podporuje výzvu Společnosti karpatských Rusinů, aby parlament zrušil smlouvu z roku 1945, která – jak se zdurazňuje – byla vynucena.

Sloupek informací

o tom, že navzdory všem válečným hrůzám se náš svět 20. století přece jen asi trochu změnil k lepšímu; po 2. světové válce pomohly USA štědrě svým bývalým nepřítelům Německu a Japonsku, a dnes - po všech hrůzách komunismu západní vítězný svět zase pomáhá svému bývalému zapřísáhlému nepříteli - bývalému SSSR

Z TEOLOGIE MANŽELSTVÍ

J. ZVĚŘINA

O té podivuhodné skutečnosti, kterou Bůh dal lidem a kterou lidé tak často kazí - o manželství - se dá mluvit z nejrůznějších hledisek. I teologie tu má co říci.

Snubní princip, napětí a spojení mužského a ženského prvku jsou obecné v celé přírodě. V člověku nabývají zvláštní ráz - tělesně duševní, osobní, duchovní. Jak patrně z prehistorického umění, bylo tajemství dospívání, spojení a vznik nového života hlubokou zkušeností lidstva, něčím posvátným.

Víra nám otevírá hlubší vstup v toto tajemství. Bůh je láska, jeho láska je tvůrčí silou. Nestojí jen na počátku stvoření, ale působí stále. Člověku dal zvláštní účast na své myšlence a díle o lidském rodu: jeho láska je přítomna i v jeho dětech. A tak nejhlubší smysl manželství je zjevení této lásky.

Bůh nejen stvořil člověka jako muže a ženu, nejen se stal zakladatelem jejich osobního, celistvého spojení, ale chtěl - vzhledem k úkolům, které manželství uložil, aby toto spojení bylo čestné, vážné a trvalé. To vyjadřujeme tak, že manželství nazýváme úmluvou: není jen soukromým spojením, ale také veřejným svazkem. Bůh sám je strážcem této úmluvy. Nespojují se tedy muž a žena v manželství jen prostě mezi sebou: Bůh úmluvy je opravňuje a zmocňuje, aby jednali jeho jménem, jeho jménem dávali druhému právo nad sebou, v jeho jménu si dávali navzájem bezvýhradnou lásku. Jen tak se mohl tento svazek stát ve Starém zákoně obrazem spojení Boha s Izraelem.

Hned první lidské manželství bylo posvěceno milostí. Tím je míněno toto. Bůh naší víry je Bůh ve třech osobách, které žijí v nejdokonalejším společenství, v absolutní jednotě života, poznání a lásky. V milosti manželství byla lidem dána možnost, vzor a výzva žít v síle tohoto daru v jednotě stále dokonalejší, v plném svobodném osobním svazku. V Trojici vztah poznání zakládá zrození Syna, ze vzájemné lásky Otce a Slova vychází Duch svatý. V nadpřirozeném svazku manželském byla dána lidem účast na plodivém poznání a lásce. Manželé byli uschopněni a povoláni k vzájemnému posvěcování, k rozvíjení života milosti i ve svých dětech.

Hřích tuto jednotu přirozeného a nadpřirozeného porušil. Kristovo dílo spásy obnovilo i tuto oblast lidského života. V Kristově spojení s lidskou přirozeností je dán základ manželství jako svátosti.

Pokřtěný je vtělen do Krista, jedná pod Kristem-Hlavou, ve jménu Kristově. Uzavírá-li sňatek, uzavírá jej „ve jménu Pána“. Není to již jen smlouva chráněná Bohem, ale účinné znamení zvláštní milosti, charisma stavu, neboť manželství je svatý stav v církvi. Milost zdokonaluje přirozenou lásku, upevňuje jednotu, posvěcuje manžele, pomáhá jim, aby byli prvními svědky víry svým dětem.

Podle sv. Pavla (Ef 5) je manželství účastí na spojení Krista s církví, na jeho nezrušitelné jednotě s církví. Spojuje-li se v Pánu úd s údem, vzniká obraz, pokračování, rozšíření a nástroj Kristova spojení s církví (Scheeben). Církev je tak místem setkání muže a ženy, místem, na které mohou vstoupit jen ti dva, aby konali ve vzájemném spojení, v trvalém svazku cti a života své zvláštní poslání v dějinách stvoření a spásy. Proto se manželé odpovídají za svůj svazek Bohu jako poslednímu cíli.

Křesťanské manželství stojí také ve znamení kříže. V jeho síle může vytrvat láska (agapé, ne eros) i ve zklamání, věrnost i přes lidskou slabost. I v lidsky beznadějných případech se nemusí křesťanské manželství stát nesmyslem, protože víra ukazuje Kristovu oběť, lásku ukřížovanou. Láska a oběť mají právě v Kristu nerozlučnou jednotu. Příčinou mnohých selhání v manželství je právě roztržení lásky a oběti.

Kdy končí noc

(Podle Martina Bubera)

Židovský mudrc položil svým žákům otázku: „Jak je možné určit okamžik, kdy končí noc a začíná den?“ První mnil: „Když je možné rozpoznat v dálce fíkovník od palmy.“ Rabi odpověděl: „Ba ne.“ Druhý se domníval: „Když je možné rozlišit ovci od kozy.“ - „Ani to není pravda.“ „Kdy tedy nadejde ten okamžik?“ ptali se žáci. Rabi jim dal tuto odpověď: „Když pohlédneš člověku do tváře a poznáš v něm svého bratra nebo svou sestru! Pak je konec noci a začátek dne.“

Dědovy housle

Velmi se mi líbila povídka Vladislava Mareše Dědova fajfka. Také já jsem měla dědečka, který za první světové války bojoval na frontě v Bosně a Hercegovině. Sprátelel se tam s mladým bosenským poručíkem. Ten mladý voják byl v civilu učitel a velice miloval svoje housle, které ho provázely i ve válečné vířavě. Když spolu večer před bitvou oba seděli a povídali si, svěřil jugoslávský poručík housle dědečkovi: „Kdybych zitra padl, opatruj je jako vzpomínku na mne.“ Snad tužil naplnění svého osudu, opravdu v bitvě druhý den padl. Můj dědeček pamatoval na jeho přání, opatroval celý život housličky jak oko v hlavě. Ač neměl žádné vzdělání, naučil se na ně amatérsky hrát. Jako dítě jsem ho ráda poslouchala. Když jsem dospěla, seznámila jsem se s mladým mužem, vášnivým muzikantem houslistou. Představila jsem svého budoucího manžela rodičům a také dědečkovi. Slovo dalo slovo a děda vylovil z almarýky svoje housličky a zahrál na ně. Potom zase hrál můj Pepa. Dědeček, taky Pepa, objevil v mém manželovi dalšího ochránce a strážce svého pokladu. Dědeček si dokonce nechal poradit, jak má zdokonalit svůj houslový projev. Bylo mu tehdy 80 let. Housle svěřil Pepovi jako cenu, vzpomínku na dávno zašlé mládí. Jinak nástroj žádnou velkou hodnotu neměl, je to jen tovární výroba, ale můj muž jej také velice opatruje. Když na housličky zahraje, vzpomínám na dědečka. I na jeho bosenského kamaráda, zvláště, když dnes slyším o krvavých bojích v Jugoslávii, kde se lidé, kteří spolu roky žili v sousedství, najednou nenávidí a zabíjejí se. Nemohu pochopit, co se to s lidmi v dnešní době stalo, porovnám to se situací mého dědečka. Ten byl do boje postaven proti své vůli, musel být poslušen „cisáře pána“, ale přesto nepřestal být člověkem, který cítí s druhým. Našel si v daleké zemi v cizím vojákovi přítele. A dnešní Jugoslávci se zabíjejí navzájem z vlastní vůle.

A. Šuranská,
Budišov nad Budišovkou

Co nevíme o Škroupovi

Málokterá návštěva v Nizozemi opomene navštívit hrob velkého Moravana, posledního biskupa Jednoty bratrské Jana Amose Komenského v Naardenu. Málokterá si však vzpomene, že jen asi šedesát kilometrů odtud směrem na Utrecht na hřbitově leží bývalý šéf opery v pražském Stavovském divadle František Škroup, skladatel naší národní hymny, o němž nedávno psala i Naše rodina. Je pravda, že nemá vlastní hrob a je pochován spolu s dalšími členy rotterdamského divadla, kde od 30. srpna 1860 až do své smrti působil, avšak ke stému výročí skladatelova narození zde byla péčí našeho státu postavena socha Alegorie hudby, dílo sochaře Miroslava Pankráče.

Těsně před smrtí nacvičoval F. Škroup v rotterdamské opeře svou oblíbenou operu Jessonda od F. Spohra, poslední zkoušku musel přerušit, odešel z divadla a zemřel v náručí svého syna Alfréda v domě č. 31 v ulici Harg. Odtud se také za velké účasti celého divadelního sboru a obyvatel konal 11. února 1862 pohřeb. V roce 1934 odhalila Nizozemsko-československá společnost na domě pamětní desku, ale již za šest let, za druhé světové války při bombardování německou Luftwaffe dům i město vzaly za své. Zbyla jen socha v místě Škroupova posledního odpočinku, na něj bychom neměli zapomenout. CYRIL JOS. VEJDELEK, KOLÍN

MĚLO NÁS BÝT PĚT!

Po pohřbu jsem připravila u nás občerstvení a sedla si vedle neteře. Mluvílo se o nemalých ctnostech naší babičky. Tu se neteř ke mně naklonila a zašeptala: "Mohlo vás být pět, kdyby babička o dvě děti nepřišla. To jistě víš." Upila kávy a obrátila se k mému synovi. Sklopila jsem zrak, aby nikdo neviděl, jak mi ztrnuly oči. "Tetičko, podej mi, prosím, cukr..." synovcův hlas zněl jako z velké dálky. Mechanicky jsem sáhla po cukřence. Hosté odešli, Alenka s Mirkou uklízely špinavé nádobí a zbytky moučníků. Jožka rachotil v kuchyni nádobím - a já stále hleděla nepřítomnými očima do minulosti. Mohlo nás být pět! Zaryla jsem nehty do dlaní. Naše statečná maminka! Ne! Jako kdyby někdo rozřízl její portrét žiletkou a plátno smutně viselo přes rám.

Ze ztrnulosti se zrodilo zoufalství, pak nabyla vrchu rozvaha. Odkud to neteř ví? Kdo to ví ještě? Kde se ptát? Co kdyby dala zabít mne? blesklo mi hlavou. Kdy se to stalo? Když jsme byly všechny tři děti u dědečka? Trosky minulosti se vynořovaly jako skládačka. Několikrát mi dala maminka pár korun, ať se starám o sourozence, že na celý den odjíždí. Kam? Den přece na potrat nestačí? Nebo jela k andělíčkářce? Zhořkla mi slina v ústech. A do mých deseti let nechodili rodiče vůbec do kostela. Proč? Co smutek, který maminku zahaloval až do konce života. Výčitky svědomí?

Hleděla jsem upřeně na zeď.

"Mami, netrap se tolik," položila mi Mirka ruku na rameno. "Babička zemřela smířená s Bohem..."

S Bohem ano, ale se mnou ne! Než se mi měl narodit nejmladší, radila mi jákási čarodějnice "abych to dala pryč! Zabít své dítě! A maminka, líbezna, obětavá maminka? Náš vzor! Pěkný vzor! Děti se rozešly do svých pokojů a já horečně uvažovala, kde přijít k pravdě? Nemocnice? Bydleli jsme asi v pěti městech. A lékařské tajemství! Náhle jsem si vzpomněla na maminčinu nejlepší přítelkyni, kmotřenku Mášu. V adresáři byla vybledlá adresa.

Sedla jsem do auta, ale na adrese už Máša nebydlela. Dali mi novou, kde také nebyla, dostala jsem však adresu jejího syna. Nepoznali jsme se. Představila jsem se, Vašek měl radost, a popsal mi komplikovanou cestu k své mamince. Osamělý dům uprostřed zdupaných luk, obklopený polámaným drátěným plotem a spoustou starých kol, pneumatik, praček a ledniček... Od řeky táhla vůně bahna, nad krajem se klenul pach fabrik. Zazvonila jsem a ozval se hlas: "Jen dále odemčino." V proutěném křesle seděla kusu těsta podobná postava v květovaném šátku.

"Kmotřenko," vykoktala jsem. Chvilí na mě nechápavě hleděla, pak rozpráhla paže: "Lidunko?! Ty?!" Po chvilce jsem se jemně vymanila z jejího náručí a podala jí krabici s bonbony: "Malý dáreček. Tvá přítelkyně, má maminka, měla dnes pohřeb." ...

"Tak Bertička mě předešla?" rozbalovala krabici a oči jí svítily. Ten přepych v její bídě! Po všedním hovoru o pohřbech a osudech rodiny jsem se odvážila opatrně na tenký led.

"Mohlo nás být pět, že, kmotřenko?"

"Ano. Byla to rána pro tvou maminku."

"Rána? Nechtěla to, že?"

"Jistě že ne," nepochopila kmotřenka mou otázku a uzobla bonbonek. "Těšila se na dětátko. Mělo se narodit rok po tobě. Tehdy jsme bydleli v těch ohavných dřevěných barácích, plných potkánů... Pamatují si na tu tragedii jako by to bylo dnes. Jednou šla pro uhlí, potkán jí přeběhl přes nohu a spadla se schodů... Nu, a tvůj bratříček a sestřička se narodili předčasně, právě byl v nemocnici kněz a pokřtil je - Karlíček a Mášenka.

Tvá maminka tolik plakala a myslím, že se z té rány do smrti nevzpamatovala. Bála se potkánů, víš?"

Věděla jsem to. Často o tom mluvila, moc často.

Hladila jsem vrásčitou ruku kmotřenky. Nebýt jejího vyprávění, myslela bych na maminku se skrytým odporem. Mohlo nás být pět - a pro ty dva maminka tolik truchlila. Pro útěchu si občas zajela k Máše - to byly ty ztracené dny, kdy jsem hlídala sourozence s několika korunami v ušmudlané dlaní.

Má ubohá, dobrá maminko! Odpuště!

AB

**DĚKUJEME SRDEČNĚ ZA DARY NA
TISKOVÝ FOND VĚSTNÍKU A PROSÍME O VAŠÍ
DALŠÍ PŘÍZEŇ A PODPORU.**

700 Let Švýcarska Pozdrav zemi čistoty, ob- řích hor a kravích zvonců

Celé mládí jsem byla přesevěděna, že žiji v nejkrásnější zemi a nepěknějším městě - v Praze. O prázdninách mne houpal modrý rybník v lukách pod Tábořem, zelené lesy kolem hradu Choustníka kynuly z obzoru. Stejně mne nadchla Vysočina, zadumaný kraj u Počátek a Žirovnice, při skautování později Český ráj, Svratecko, naše hory; uznávám velkolepou krásu tatranské a slovenské přírody. Po návštěvě Bulharska a Německa chápu podmanivost moře. Vodácké putování na našich cizích řekách odkrylo řadu nezapomenutelných míst. Zalíbila se mi Varšava, Krakov, Sarajevo a pomalu jsem zjišťovala, jak bohatý je svět za hranicemi. Přesto se mé vodácké srdce vracelo rádo domů - kouzlo Vltavy nemělo soupeře. Je zajímavé, že

největší obdiv k Praze jsem pocítila při prohlídce Budapešti, tam se mi zastesklo po Nerudově ulici a Pražské třídě. Když mi bylo přes padesát, podařilo se mi (směla jsem) po patnácti letech odloučení navštívit mladšího bratra. Vyjela jsem do Švýcarska. Všechna dosavadní краса světa trochu pobledla, když jsem shlížela do údolí Rhöny, stanula u ledovců v závratných výškách, v dosahu alpských štítů a nebe. To se zrcadlilo v průzračných jezerech s vodopády, u luk plných květů. Květy jsou všude: u bílých stavení šplhajících po svazích líbezných údolí, v oknech, parcích. Hotely, penziony hýří girandami barevné krásy. Srdce mi však zjihlo, když se - hned za Curychem - objevili pasoucí se stračeny; a jihlo mi dál a víc (jsem totiž původem venkovanka), protože krávy byly všude. V průsmycích, u měst, u vlaků, na náhodných, štavnatých pastvinách, důstojně

se pasou a ze zvonce na krku se nese vzduchem rajske zvonění. Večer, jak vpluje šero do kraje, visí zvonce - věrní ochránci stád - podle velikosti na tyči u chlívů. Od největších, až po ty malé, telátka.

Vedle přírody mne uchvátíla - jako mnohé - čistota a úpravnost měst, vesnic, architektura Bernu, Lausanne, Ženevy s tisíci vůní odevšad. Nic z toho příčinlivému státu nezávidím; ani perfektní silnice, ani exkluzivní auta, ani hodné bohaté obchody. Nepoznali válku, čtyřicet let tmy a totality; v curyšských bankách je uloženo zlato z celého světa, které rodí další bohatství. Jednou i my, věřím, budeme mít vonící máslo a čistou vodu v řekách.

Přece však je něco, co závidím: usměvavé prodavačky, trpělivé ještě v pátek večer (prodává se leckde do 21.30 hod.), lidi bez spěchu a podráždění, vždycky slušné a ochotné. Pohodu v rodinách: v létě sedají

na zahradách, snídají a večerí společně, hovoří pokojně u bílých stolů. Před devátou ráno se vydají děti do školy. Nejmenší (dětí z mateřských škol), mají přes prsa červené šerpy, aby si jich řidiči všimli; jdou samy a bezpečně, auta jezdí sice rychle, ale ohleduplně. Vždy, když mne potkalo na venkovské silnici auto, zvolnilo a ač mne řidič neznal, kývl zdvořile hlavou na pozdrav. Děti mohou jít u cest bezolovnatá jablčka, zámky u dveří nejsou důležité.

Vím, že toto všechno svět zná - proč tedy píš? Mám důvod.

Letos prvního srpna oslavili Švýcaři 700 let trvání svého státu „CH“ - Confédération Helvétique. Mé řádky tedy směřují k pozdravu a poděkování krásné zemi a laskavému lidu. Díky za nezapomenutelné chvíle, díky za nabídnutou velkorysou pomoc pro záchranu naší přírody. Zdravím Tě, Švýcarsko!

Z. Wittmayerová
Lidové noviny

ARABSKÁ HÁDANKA

LOTHAR ZENETTI

Kdesi jsem slyšel takový malý příběh, takovou hádanku, početní úlohu, chcete-li. Byl jednou jeden Arab a ten měl sedmnáct velbloudů. Když umíral, odkázal zvířata svým třem synům. V závěti stálo: Nejstarší dostane polovinu velbloudů, prostřední třetinu a nemladší devítnu! Synové počítali a počítali, ale ať dělali, co dělali, úkol jim nevycházel. Jak by taky? Copak je možné sedmnáct velbloudů rozdělit na polovinu, třetinu a devítnu?

Když si už chlapci nevěděli rady, odebrali se k chudému starci, který vlastnil jediného velblouda, a ptali se ho na radu. Muž chvíli přemýšlel a pak přivedl svého velblouda. Postavil ho do řady s jejich zvířaty, takže jich bylo celkem osmnáct! A podívejme se: už se to těžké počítání stalo snadným! Nejstarší z bratří dostal polovinu, devět velbloudů, druhý třetinu, to jest šest, a nemladší devítnu, tedy dva. Přesně tak, jak stanovila otcova závěť. Ale jeden velbloud zbyl. Toho si s úsměvem odvedl stařec zpět domů, provázen děkováním všech tří synů.

Potud ona arabská hádanka - příběh o třech mladících, o problému, který se zdál neřešitelný, a o radě starcově. Snad si myslíte, co s tím. Co to má společného s našimi moderními starostmi?

Já vim: Dnes žijeme v době, kdy nikdo nechce být považován za „starého“. Mládí má zelenou a lidé s mnoha křížky oživnou, tvrdí-li o nich někdo, že vypadají ještě přece mladě. A přitom - o to právě v historce jde - máme tak zapotřebí moudrosti a dobroty starších lidí. Bez nich bychom neobstáli v našem světě, který je o hodně složitější než hádanka se sedmnácti velbloudy. Je-li kdo starý, či mladý, to se ovšem nedá určit prostě podle data narození. Vyskytují se obstarožní dámy a starší pánové, kteří prožívají víc radosti a jsou aktivnější než leckterý mladý člověk. A naopak nemusí být každá šedivá hlava moudrá a laskavá, ale zahořklá a zlá. Známe dostatek příkladů. Stejně jako se můžeme setkat s předsudky a chladem, či pohrdlivou arogancí i mezi mladými. Přesto nám bible radí, abychom měli staré lidi v úctě. Často ve vlastním zájmu, jak jsme viděli. Řekové mají přísloví: „Jestliže nemáš doma nikoho starého, tak si ho vypůjč!“

(Přeložil Zdeněk Fišer)

Zlomené české zlaté

Stalo se v jednom malém soukromém podniku kousek za Vidní. Úřednice si zlomila při nešťastném pádu ze schodů obě ruce a musela si je nechat dát po lokty do sádry. Předpokládáte možná, že v práci po jejím místě chmátla nějaká čilá osoba nebo že ji vyhodili na ulici, aby se živila žebratou. Nebo, v lepším případě, že se dlouho léčila a po zotavení v lůžnici požádala o částečný invalidní důchod. Předpokládáte špatně.

Rakouská žena šla hned nazítří do práce. Aby byla aspoň trochu užitečná, diktovala kolegyním něco do stroje, počítáče, prostě, nelenila. A zaměstnavatel? Místo aby projevil své kapitalistické vydiřidušství, jak jsme se o něm ještě nedávno učili, naložil nebohou zraněnou dvakrát týdně do svého auta a vezl ji do nemocnice na prohlídku.

Ne, že by byl dobrák od kosti, i když to nevylučuji, ani nemyslím, že by ta dáma musela být od přírody nadpřirozeně pilná. Váci se mají jednoduše. Ten pán věděl, že se o své lidi musí postarat, pečovat o ně po všech stránkách, mají-li mu zůstat věrní ti nejlepší, a že se každé takové gesto vrátí ve vděku a oddané práci podřízených. A žena zase cítila, že místo, které zastává, je dobré, slušně placené, že dostává navíc díl šéfovské lidské pozornosti. Zkrátka neměnila by svou firmu.

A u nás? Pravda, nevyčísitelné zapálení pracovníci dělali i dřív z pouhého nadšení a idealismu i bez náležité odměny, lemplové, flákači a „zdraví nemocní“ měli často stejný, ne-li vyšší plat. Většina lidí zvolila pohodlné i lenivé pracovní tempo, neboť skoro zadarmo hrabe i kuře pomalu.

Jsme v čase ekonomické reformy, která pracně zabydluje denní skutečnost a myšlení. S jakou rychlostí kde postupuje, si můžete zjistit sami. Stačí odpovědět si na otázku - co udělám, když si například zlomím obě své české zlaté ruce? Zůstanu doma, pokud budu schopen(a) pohybu? A jak se zachová můj šéf(ová)?

MIRJANA NIMRICHTROVÁ

SVATÁ LUDMILA

ANNA JEDLIČKOVÁ

Letos, v pátém roce Desetiletí duchovní obnovy, uctíváme první českou svätici svatou Ludmilu, postavu z raných křesťanských dob, se kterou do českých zemí přicházely ctnosti křesťanské víry, patronku českých matek.

Narodila se jako dcera vladky Slavibora z kmene Pšovů, jímž v malebné krajině vévodil na soutoku Vltavy a Labe hrad Pšov (nynější Mělník). Město vznikalo od 12. do 14. století. Po připojení kmene Pšovů ke kmeni Čechů v 9. století se Mělník stal sídlem českých kněží a později královen. Bohatí šlechtici přebudovali hrad v 15. století na zámek. Vedle zámku stojí starobylý chrám sv. Petra a Pavla, kde je pohřbena česká královna Johanka z Rožmířtálu, manželka krále Jiřího z Poděbrad. Ze starého hradu zbyla jen vstupní brána. Pod zámek je vinice založená Karlem IV. Na bývalém pšovském hradu se asi kolem roku 860 narodila Ludmila. Když si ji Bořivoj, syn Hostivíta z rodu Přemyslovců, odvázel do Prahy jako svou manželku, netušil nikdo, co se z této kněžny stane.

Bořivoj zavítal roku 874 na Velehrad a přijal z rukou sv. Metoděje křest. Pokřtít se dala i jeho manželka Ludmila a oba manželé se stali horlivými šířiteli křesťanství v české zemi. Nebyly ovšem prvními křesťany, neboť již za Hostivíta se dalo v Řezně v Bavorsku pokřtít čtrnáct lechů. Tehdy šířili křesťanství němečtí kněží, kterým ovšem Češi nerozuměli. Proto požádal velkomoravský kněz Rastislav o slovanské kněze, a to nejprve v Římě. Protože tam ale žádní nebyli, obrátil se do Cařihradu k císaři Michalovi. Ten mu poslal soluňské bratry Konstantina a Metoděje, kteří mluvili slovansky. Konstantin sestavil slovanské písmo a pořídil slovanský překlad částí Nového zákona. Když roku 863 přišli oba bratři na Moravu, lid je přijal s velkými počtami a dával se pokřtít.

Zásluhou Bořivoje, Ludmily a Metodějových žáků proniklo křesťanství také do Čech. Neobyčejně horlivě šířila víru v Krista kněžna Ludmila, matka tří synů a tří dcer. Konala skutky milosrdenství, pečovala o chudé, nemocné a opuštěné a otvírala lidská srdce Kristu. Ze svých dětí vychovala opravdové křesťany. Věděla, komu uvěřila. Lid si ji vážil pro její víru, dobročinnost a štědrost. Tak ji líčí nejstarší legendy.

Kniže Bořivoj vystavěl na Levém Hradci první křesťanský chrám v Čechách zasvěcený sv. Klimentu. Po Bořivojově smrti v třiceti pěti letech (894) nastoupil vládu jejich prvorozný syn Spytihněv, zcela zanícený pro církev Kristovu. Po manželově odchodu rozdala kněžna Ludmila velkou část svého majetku a pečovala o chudé, pocestné a kněze. Kniže Spytihněv založil kostel na hradě Budči. Spytihněv zemřel ve čtyřiceti letech a po něm nastoupil jeho mladší bratr Vratislav, který postavil chrám sv. Jiří na pražském hradě. Za manželku si vzal Drahomíru ze země pohanských Slovanů Stodor.

Kdo byla tato žena? Podle Kristiánovy legendy se může přirovnat k starozákonní Jezabel, která dala povraždít proroky, nebo také k Evě, která porodila Abela a Kaina. I Drahomíra si potřínila ruce vraždami.

Ludmila ztratila i druhého syna Vratislava, který zemřel v 33 letech a nedočkala se ani posvěcení chrámu sv. Jiří. Její vnuk Václav byl odvolán z Budče, kam ho otec poslal kvůli vzdělání, odjel do Prahy, aby byl povýšen na otcovský stolec. Byl nezletilý, a proto místo něho vládla matka Drahomíra. Moudří vladkové rozhodli, aby Václav spolu s Boleslavem byl dán kněžně Ludmile na vychování, než dospěje a ujme se vlády. Drahomíra svou tchyni podezřívala, že se chce zmocnit vlády. Kněžna jí však vzkázala, že po vládě netouží a odešla se svou družinou na vdovské sídlo Tetín a věnovala se bohu libému životu.

Drahomíra však usilovala o její život. Jednoho dne poslala k Tetínu dva velmože Tunnu a Gomona, kteří se svým vojenským oddílem obklopili Hrádek a v noci z 15. na 16. září roku 921 vtrhli násilím do kněžny ložnice. Kněžna, která již byla varována, požádala vrahy, aby se mohla ještě pomodlit. Zlosyni jí to dovolili a pak ji uškrtili. Drahomíra pokračovala ve vraždách. Dala zabít Gomona, Tunna uprchl za hranice. Rozkázala vyvraždit rodiny obou vrahů.

Kněžna Ludmila byla brzy uctívána jako mučednice víry, jako světice. Na jejím hrobě se děly zázraky. Z hrobky vycházela zvláštní příjemná vůně a lidé tvrdili, že v noci tam hoří voskové svíce. Nad hrobem mučednice dala Drahomíra nakonec postavit chrám zasvěcený archandělu Michaelu.

Jakmile se ujal vlády sv. Václav, dal ostatky sv. Ludmily převézt do Prahy do chrámu sv. Jiří. Kuli této první české světice se brzy rozšířil po celé zemi a v 10. století pronikl až do Ruska.

TITO JSOU
OTCUVÉ NAŠI

Menšínová rada obdržela jako odpověď na svůj dopis prezidentu ČSFR Václavu Havlovi, publikovaném rovněž 2. 1. 1992 ve Vídeňských svobodných listech, následující dopis:

KANCELÁŘ PREZIDENTA
ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

sekce vnitřní politiky

V Praze dne 29. ledna 1992

Vážení pánové,

pan prezident mne pověřil, abych jeho jménem Vám poděkoval za dopis i sebrané podpisy podporující myšlenku společného státu Slováků a Čechů. Velice si váží Vaší aktivity a ujišťuje Vás, že učiní vše, co je v jeho silách, aby uchoval tradici demokratického Československa.

S přátelskými pozdravy

Rudolf Růžička
sekce vnitřní politiky

JEDNO POTŘEBNÉ

J. A. KOMENSKÝ

... Pakli jsem se v čemkoli připodobnil k pošelilému pocestnému a konal věci týkající se jen pozemského života, pokládaje vedlejší práce za skutečnou práci ... Hle, již od toho ustávám a konci života chci býti jako onen dobrý kupec, který nic jiného nehledá než perly: a když najde jednu velmi drahou, odejde, prodá všechno a koupí ji (Mt 13,45). Ty, Pane Ježíši, již samojediný budeš mou drahou perlou, veškerým mým dobrem, veškerým mým jedním potřebným. Tebe jediného vyhledám a koupím rozprodaje vše, co mám i nemám; a všechno, co světi za bohatství má, za lejna budu mít, abych Tebe, Kriste můj, získal (Flp 3,8). Posledním zaměstnáním mého života bude, abych se naučil odumřít tomuto životu, budoucímu pak se narodit ...

Touž moudrost Kristovu, jedno potřebné, doporučuji i tobě, můj lide moravský, i sousedním Čechům, Slezanům, Polákům a Uhrům, od nichž jsem byl pohostinně přijat v době vyhnanství a dobrodiní zakusil. Nechť vám dá Pán odměnou ono potřebné, to je abyste byli moudří, abyste výtěžků šťastných zemí svých dovedli užívat, nikoli zneužívat ...

Neboť zajisté kdykoli se nějaký člověk, nebo nějaká společnost lidská, obec nebo kraj oddá příliš věcem pozemským a zpíjí se láskou k nim, snadno zapomíná na lepší dobra, nebeská a věčná, a na samý pramen všeho dobra, na Boha ...

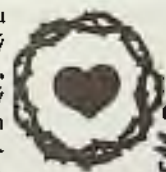
Unum necessarium X, 12. 17. 18
přel. J. Ludvíkovský

VE VKŘÍŠENÍ KRISTUS SPOJIL SVOU DUŠI OPĚT SE SVÝM TĚLEM! TĚLO SE PROMĚNILO V TĚLO OSLAVENÉ A TAK KRISTUS OPUSTIL ZAPEČETĚNÝ HROB.

KRISTOVO SLAVNÉ VKŘÍŠENÍ JE ZÁRUKOU, ŽE I MY JEDNOU VSTANEME.

Pro život z víry — Víra a mravní život spolu úzce souvisí. Víra vrhá světlo na naši životní cestu a ukazuje nám jediné správné směr. Tak rozum a vůle mohou dobře spolupracovat a člověk může bezpečně kráčet k cíli. Je třeba chtít podle Boha žít a fidiť se je to moudrostí a svatými pokyny.

ČESKÉ SRDCE ODB. XVII-XVIII
pořádá v sobotu 9. května v domě Jsm. Rosensteing 39
DĚN MĚSTSKÝ
Hudba - začátek 14:30
obcerstvení

Osudy kralupských zvonů

Pomyslné ruce obou světových válek smetly do jejich virů zvony kralupského děkanského chrámu Namebevzetí Panny Marie a sv. Václava. Historicky nejstarší byly z roku 1895 s názvy Maria/běžně označovaný jako velký, o hmotnosti 1090 kg, Václav a Nepomucký. Jejich dárce byl zakladatel kralupského kostela probošt E. Tersch. Zvony tu zněly pouhých jedenadvacet let a v kostele zůstal jen umíráček z r. 1867, původně zavěšený na věžičce nejstarší kralupské školy. -- V r. 1921 byly sbírkami pro Kralupy nad Vltavou získány dva nové menší -- Ludmila a Václav, posvěcené pražským sväticím biskupem A. Podlahou. O devět let později přibýly další, posvěcené prelátom B. Opatrným, tehdejším kancléřem pražského arcibiskupství. Také tyto Kralupům odňala II. světová válka. Byly odvezeny na hřbitov zvonů. Zůstaly zde jen dva, zvukově nevyhovující. Takový byl tedy osud kralupských zvonů. -- Závěr jedné črty ze vzpomínek v Kralupch pochovaného Jaroslava Seiferta "Všecky krásy světa": "... zazvoňte mi ještě jednou kralupské zvony! A zněte dlouho... Sednu si na lávku, budu poslouchat a přísahám, že ani nemuknu. Ač ještě jednou doposlouchám se dosyta vašeho kovového hlasu ..." Tato Seifertova slova byla podnětem k tomu, že kralupský podnik Kaučuk zadal pro svoje město výrobu nových velkých zvonů se jmény Václav, Ludmila a Vojtěch. Jsou z dílny zvonařské rodiny Dytrychových z Brodku u Přerova. Mají hmotnost 1160, 850 a 490 kg. Výtvarná výzdoba je od ak. sochaře Otakara Olivy z Velehradu. -- Dnešní generaci zvonů posvětil v neděli 10. listopadu pražský arcibiskup Mons. PhDr. Miloslav Vlk. V přední kostele je umístěna pamětní deska, na níž jsou slova básníka Jaroslava Seiferta, která byla prvotní inspirací k darování zvonů. O jeho snu hovořil před rokem na shromáždění kaučukářů ing. M. Nevošad, nastupující tehdy do funkce ředitele státního podniku Kaučuk. -- Tři nové zvony dokládají, že kralupští chemici básnickou tužbu pochopili. -- Po slavnosti svěcení byla zpřístupněna Seifertova síň v městském muzeu, jako první svého druhu v ČSFR.

Autor: Jiří Herain, V zdiš 1008, 278 01 Kralupy nad Vltavou.

Duchovní a mravní

Bylo řečeno: „Svatováclavská tradice“, „Křesťanská morálka“, „Kříže do škol“. To všechno nařídily úřady, byrokracie. Ovšem na to, aby svatováclavská tradice v národě byla zachována, aby křesťanská morálka byla uplatňována v životě soukromém, rodinném, veřejném, aby se kříž dostal nejen na stěny, nýbrž i do srdcí, na tento úkol nestačí úřady se svými nařízeními a výnosy, k tomuto obrovskému úkolu musí být zmobilizován celý národ. Nikdo dnes nesmí spolehnout na to, že pouhé úřední dekrety změny víry a mravnosti národa. Je úkolem každého Čecha-katolíka, aby ve svém nejbližším okolí, ve své dílně, továrně, kanceláři, domácnosti pracoval o prohloubení víry a povznesení mravnosti. To je smysl katolické akce. Akce znamená činnost! Ořkujeme kus stati spisovatele Jaroslava Durycha z knihy „Toulky po domově“ (vyd. L. Kuncič v Praze), kde jsou krásnými slovy vystiženy úkoly národa a úředníků.

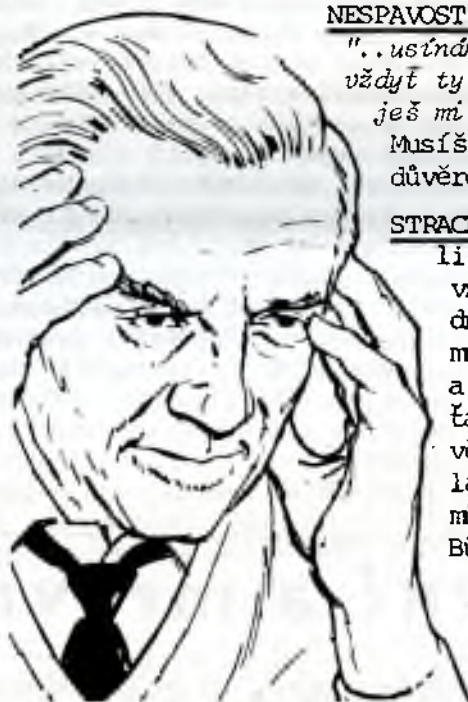
Úkol češství zajisté tkví doma a nevidí jej ten, kdo viděti nechce. Především je třeba býti člověkem, žítí těla, žítí ducha a šetřití spravedlnosti. K tomu je třeba péci co nejlepší chléb a učiti a ukazovati věci co nejdokonalejší. Napřed se tomu musíme naučit sami, pak tomu co nejsvědomitěji naučíme druhé a až toho bude dosaženo, musíme lidem neschopným dáti zaměstnání přiměřené, aby se již nemohl péci špatný chléb, aby se neúčilo věcem nedokonalým, aby se neukazovaly věci bezcenné.

NEMOCI MODERNÍ DOBY

Duše, duch a cit dnešní generace je často chorý. Proti těmto chorobám nám dává řadu receptů Slovo Boží - Písmo svaté.

STAROSTI. - Mnoho lidí tíží starosti a starůstky, klesají pod nimi a jsou sklíčení. Starost však problémy nevyřeší, ani účet nezaplatí, ani nemoc nevyлéčí. Ať se o Tebe stará Kristus! "Nedělejte si starosti o svůj život...Kdo z vás může svým staráním prodloužit život o jedinou půdu?...Hledejte tedy nejprve Boží království a jeho spravedlnost a toto všechno vám bude dáno navíc..." /Mt 6, 25, 27, 33./

DEPRESE. - Trpí jimi často víc lidí, než tušíme. Často jsou to i následky pověr. Bůh však chce, abychom byli šťastni. Kristus říká: "...aby radost, která je ve mně, byla i ve vás a aby vaše radost se dovršila." /Jan 15, 11/. "Už samo vykoupení je důvod k radosti. Žalmista se ptá: "Má duše, proč se rmoutíš a proč jsi ve mně nepokojná? Spolehni se na Boha."

NESPAVOST. - Žalmista říká:

"...usínám hned, sotva lehnu, vždyť ty sám, Pane, poskytuješ mi bezpečí." /Ž. 4.9./

Musíš tedy uléhat s plnou důvěrou v Ježíše Krista.

STRACH. - Snad nikdy nežili lidé v takovém

vnitřním strachu jako dnes. Strach působí mnoho zbytečných muk a bolestí. Jako křesťané musíme pevně důvěřovat ve všemohoucí lásku Boží. Co nám může uškodit, je-li Bůh s námi a my s ním?

NERVOSITA. - Mnoho lidí trpí pracovním tempem, neklidem a spěchem dnešní do-

by. Jiní mají nepříjemnosti s bližními, tísní je problémy a obtíže. Žalmista říká Bohu: "Jsi mé útočiště, jsi můj hrad, můj Bože, důvěřuji v tebe!" Musíme se učit žít v Bohu a pod jeho ochranou. Rozjímáme-li denně o slovu Božím, dostaneme sílu i pro obtížný život. Boží slovo nás má duchovně sytit a dávat radost a sílu pro život.

ZPĚT K BOHU. - Často je základem bídy člověka hřích. Nežije v míru s Bohem - a pak v něm nemohou prýstít prameny Božího života. Zdroj požehnání, zdroj milosti, síly a útěchy i pomoci je zapečetěn. Ať se stalo cokoli, můžeme se lítostí a vyznáním hříchů knězi ve sv. zpovědi dostat znovu k Bohu.

"Krev...Ježíše Krista nás očistuje od každého hříchu." /I. Jan 1, 7./ Žijeme-li v milosti Boží, strach a jiné choroby doby dříve či později přemžeme a v naší duši bude mír "který svět dát nemůže." /Jan 14, 27./

Člověk
umírá tolikrát,
kolikrát
ztratil přítele
BACON

Mirjam:

Kalvarie.

Gotickým oknem chrámu plíží se stíny večera. Mystické šero klade se na stisněnou duši. — Chci nastoupit svatou pout duši do Getsemany a na Kalvarii — — — Závrtná dálka mně dělí od skály, posočené krví Ježíšovou, moře je mezi mnou a pahorkem, kde bylo dokonáno největší dílo v dějinách světa.

S lidmi mluvíme slovy — k Bohu mlčením. I zde je všechno tak vznešeně tiché!

Rudý pláminek věčné lampy mi ukáže cestu, abych se srdcem zprahlým jako rovníková zem, došla až k cíli své cesty.

Krok přes potok a stíny Getsemany se mi sklenuly nad hlavou. — Mistře, nenech mne usnout na úpatí hory, chci s Tebou dojít zítra až na Kalvarii!

Po hrůzách Getsemany ostává zhařelý den Velikého pátku. »Pane, chci Ti být Šimonem, chci Ti pomoci nésti kříž« — říkám jaksi nejistě, s tajnou bází před jeho velikou tíží. Jdu vedle Krista, však necítím, že by kříž spočinul na mých ramenech. Oči Ježíšovy mi říkají, že moje slova jsou málo odhodlaná, že se bojím. Řdím se a jdu dále za Ním horkým prachem křížové cesty. Ježíš klesá pod křížem! Uvaž, duše má!

Hledím na bílé čelo, věnčené trnovým diadémem s rubíny krove, hledím do Božských zraků a cítím, že bázeň mizí a veliké odhodlání naplnilo srdce. — Nevěděla jsem, že, chci-li na Kalvarii, musím Tě následovat velkomyslně a sama uchopit třeba chvějící se rukou Tvůj kříž, tu trofej lásky a bolesti!

Teď už vím, že není marná moje cesta, posetá ostrými trny a posypaná žhavým uhlím očišťovacím! Na konci té cesty uvidím pahorek Kalvarský v královském purpuru Božské Krove a proto prosím o lásku, jež by nevyprahla žárem dne a pro niž bys mi dopřál, Rabboni, odpočinout v klidu u svého hrobu ve skále!

ČTĚTE A ROZŠÍRUJTE
»VÍDEŇSKÉ SVOBODNÉ LISTY«

HVĚZDY Z IZRAELE

BRATŘI RATISBONNOVÉ

Teodor RATISBONNE se nar. 28.12.1802 v Strassburgu jako syn bohatého židovského bankéře a předsedy židovského konsistoria. Po liberální výchově začal ve dvaceti letech hledat východisko z duchovní krize v různých filosof. systémech. Vstoupil i ke svobodným zednářům, pěstoval askezi, stahoval se do samoty. Viděl, že mocná a bohatá společnost o smyslu života nic neví. Po četbě knih osvícenců a ateistů 18.st.se stal skeptikem.

Jednou v noci pozoroval hvězdy a-jak píše-náhle vytušil přítomnost moudré tvořivé síly. Byl to jen jako záblesk; zmocnila se ho úzkost a prosil neznámého Stvořitele, aby ho vedl k pravdě - že mu pak obětuje celý svůj život.

Ve Strassburgu se seznámil s Ludvíkem BAUTAINEM, členem Královské akademie, který se musel vzdát učitelského úřadu pro své křesťanské přesvědčení. Navštěvoval jeho soukromý kurs s jiným židem, s pravoslavným Rusem a katolickým Irem. Téma: PRAVÁ FILOSOFIE NEVYHNUTELNĚ VRCHOLÍ V KŘESŤANSTVÍ. Došel k přesvědčení, že křesťanství je vlastně vyvrcholením židovství. Jeho učitel mu radil, ať se stane nejdříve dobrým židem a ostatní ponechá působení pravdy.

I když Bautain vyvrátil jeho první pochybnosti, k víře ho přivedla svou mateřskou láskou stará dáma paní HUMANOVÁ, která mu ukázala křesťanství v praxi, připravila ho na křest, naučila ho modlitbě a ctnostem. Křest přijal tajně v sobotu - r.1827 v Bielu. Po prvním sv.přijímání zůstal tajným křesťanem, nevzdal se správcovství v židovské škole, ale jeho přednášky byly čím dál křesťanštější. Také rodina pozorovala, že chodí do kostela. Nakonec se ho otec zeptal, je-li křesťanem. Teodor odpověděl, že Bůh Izraele zůstal stále jeho Bohem. Dlouho mlčeli, pak se otec rozplakal, ale než mohl syna proklet, Teodor odešel.

Vzdor rodině začal r.1827 se studiem teologie u Bautaina a 6.ledna 1831 měl v katedrále ve Strassburgu první mši sv., na kterou mu ušila paní Humanová ornát a prof.Bautain mu ministrůval. V Paříži pracoval v kostele Panny Marie Vítězné v Bratrstvu na obrácení hříšníků. Tam mu napadlo, věnovat se jen obrácení židů.

Dvacet let se modlil za svou rodinu. R.1842 se zázračně obrátil jeho bratr Alfons, nar. 1812, kterému se r.1842 zjevila v kostele sv.Ondřeje v Římě Panna Maria. I ten se stal r.1847 knězem, nejdříve jesuitou, pak se souhlasem Pia IX. vystoupil a stal se členem Řeholní rodiny Matky Boží Sionské. Působil horlivě na obrácení židů, přenesl kongregaci do Palestiny a tam 6.5.1884 v Ain Karin /sv.Jan v horách/, na západ od Jerusalema - zemřel.

Ačkoliv proti Teodorovi pro jeho horlivou činnost, apoštolát, kázání, exercicie, korespondenci útočilo mnoho nepřátel, nedal se odradit. Dokonce ho i žalovali, že učí katolické víře také židovské děti a obvinili, že chce svou horlivostí utiшит výčitky svědomí, protože odpadl od židovství.

Oba bratři vynikali láskou k bližním, zejména k nepřátelům. Teodor např.podporoval rodinu novináře, který na něho ostře útočil a byl později bez zaměstnání. Byli zvyklí na přepych, přesto trpělivě snášeli strádání a chudý život. Oba měli sympatickou povahu, uměli zacházet s lidmi a chovali se prostě. Teodor zemřel 10.ledna 1884 v Paříži.

26. DUBNA

**VOLÍME NOVÉHO. PRESIDENTA PODSTATNÁ PŘEDSEVZETÍ
KÁNDIDATA RAKOUSKÉ LIDOVÉ STRANY(ÖVP)DR.THOMAS
KLESTIL.**

**RAKOUSKO NAPŘED-:TO ZNAMENÁ ZÁJMY ZEMĚ
MUSÍ MÍT PŘEDNOST PŘED ZÁJMY STRANY.**

**PRO STRANY BUDU NEPOHODLNÝM PRESIDENTEM.
BUDU POMÁHAT ZAJISTIT RAKOUSKU
ZASLOUŽENÉ MÍSTO VE SVĚTĚ.**

VOLÍME : DR. THOMAS KLESTIL .

*** * ***

NA LODI

Anička zvedla brýle. Z podpalubí vycházel její muž, hrud porostlou rezavými chlupy- které zase chyběly na temeni hlavy. A ty předpotopní plavky! Vybledlé, plandavé... Rozhlédl se krátkozrakýma očima po palubě, objevil ji, usmál se a s reklamním sešitem o zelenině, ovoci a květinách si sedl do křesílka vedle ní.

Přiběhlo hejno slečen v miniaturních plavečkách. Vrhly se bez váhání do vody nevelkého koupaliště na zadní palubě. Pištění, stríkání, halekání...

"Proč si nekoupíš za pár franků nové plavky, když jsi vydal šest tisíc za tuhle okružní cestu... Domek je skoro splacený... Dobrá, vím, že musíme šetřit na studium dětí, ale chodit takhle ošuntaný..." Říkala to jen v duchu, protože vyslovit něco takového nahlas, měla by pocit, že uhodila nemluvně. Dobráka, který splnil skoro každé její přání... Bačkora! Když slyšela hluchou hádku sousedů, má-li se u plotu zasadit rybíz nebo maliny, záviděla jim jejich dojemné smíření. Jen jednou se ukázal bačkora jako muž, zakázal jí, stýkat se s takovou miloučkou starou dámou, z které se brzo vyklubala rafinovaná a zlá klepna.

Náhle zbystřila Anička zrak. Na okraji bazénu se objevil dokonalý muž. Tělo jako Ado... Ado... hrome, jak se jmenuje ten řecký krasavec? Moderní plavky, nádherné, zasněné oči, hřívu vlasů... bez břicha, samý sval... Děvčata se hned nahrnula kolem něho. Filmový herec?! Skočil mistrovsky do vody- snad sportovec? Filmové krasavce znala - sport, kromě ranní čtvrt hodinky před manžel-skými postelemi - jí byl cizí.

"Aničko! Jsi to ty-nebo se mýlím?" Melodický hlas ji vyrušil ze snění. Kdo je ta krasavice? Irenka?! Ano! V patnácti se rozešly, Irenka "šla na herečku" a Anička do rodinné školy. Irenčiny kaštanové vlasy se změnil v proud medu, vláčné pohyby, jasná, příjemná řeč - jen oči zůstaly hnědé.

"Irenko," řekla Anička rozpačitě a vstala. Objaly se.

"Tvůj manžel?" zašeptala Irenka a pohodila hlavou k bačkoře. Anička ho představila, trochu se styděla a styděla se ještě víc, když Irena

mávla rukou: "Můj se producíruje tamhle v bazenu před nezletilým potěrem..."

"Ten doko... perfektní... ten pán je tvůj muž?" "Abych se přiznala, je," zasmála se Irenka, vzala Aničku pod paždí a zeptala se bačkory, nemá-li nic proti tomu, aby svedla jeho ženu k trošce kávy a k hektolit-rům vzpomínek. Bačkora rozpačitě kývnul hlavou a zatřepal katalogem.

"Viděla jsem každý tvůj film," ujistila Anička Irenku galantně.

"Raději hraji na jevišti," vzdychla Irenka "nevynáší to tolik, ale herec své obecnostvo vnímá, skoro vdechuje... A co Ty? Tvůj muž miluje zahradu, že?"

"Eh... ano, je náruživý zahrádkář... ale povoláním je... eh... polír." zrudla Anička.

"Aspoň něco dělá. Můj nedělá nic - jen se ukazuje," ohrnula ret, "hlavně takovým kotatům a stárnoucím babkám. Ptáš se, proč se s tím panákem z výlohy módního obchodu nerozvedu. Nechce. Má skoro stoletou babičku, je zbožná a kdyby se rozvedl, nezdědí po ní nic. A tak se udržuje ve formě, až babka zemře a bude nezávislý, může si vybrat mezi hejnem prázdných hlavicek a plných svetrů. Jsem cynická, že?"

"Chceš říci, že žije z tvých peněz?" váhavě a nedůvěřivě se zeptala Anička.

"Ale jistě! Vydržuji si perfektního muže, ale mizerného manžela." V očích se jí zalasklo. Slzy?

"Děti nemáte?"

"Nechce. A já bych si je tak přála. Ty ovšem děti máš."

"Dvě. Jsou u babičky na venkově. Mezi slepicemi, husami, kachnami a králíky se cítí dobře."

Náhle na ně padnul stín. Perfektní muž stál s několika dívkami u stolu, řemeslně se usmíval, z plavek mu kapala voda.

"Miláčku," řekl muž sladce, "zde jsou tvé ctitelky. Prosí o autogram."

Herečka automaticky podepsala své fotografie - jistě je děvčatům rozdál její muž - a stín mokrého hloučku spokojeně zmizel.

Když se Anička večer v miniaturní kabině svlékala, seděl už bačkora na posteli a trpělivě čekal, až přijde na řadu k umyvadlu. Pozorovala ho, jak se pečlivě myje, osušuje, natahuje ošoupané a vysprávané pyžamo a najednou se v ní zvedla teplota, ba vřelá vlna citu.

Vstala, přistoupila zezadu k muži, který si prohlížel jakýsi vřídek na tváři, objala ho a zašeptala: "Má drahá bačkorko! Nedala bych tě za nic na světě. Jsi nejpernejperfektnější muž, jakého znám."

"Doufám," řekl bačkora, když vydechli po dlouhém polibku, "že moc těch perfektních mužů neznáš?"

AKADEMICKÝ SPOLEK VE VÍDNI

založený roku 1868, obrací se tímto na všetky své členy, dlouholeté i novější, jak stávající, tak potenciálně budoucí, příznivce a zájemce.

Akademický spolek, společnost s dlouhou a velkou minulostí (jedním z prvních členů byl mladý student Tomáš Masaryk), byl tradičně střediskem českých a slovenských studentů na zdejších vysokých školách, absolventů těchto škol, tedy akademiků všech odvětví a směrů, ale také absolventů našich středních škol, t. j. maturantů. Tím, že naše střední školy, v roce 1941 nacisty zrušené, v roce 1945 již nebyly obnoveny a tím, že mnoho našich kolegů po válce odešlo do osvobozeného Československa, chyběl přirozený příliv nových a mladších členů a tím byl Akademický spolek ve Vídni tak masivně oslaben, jako žádný jiný československý spolek. K tomu přišel ještě negativní efekt dlouholeté izolace od našich kolegů v komunistické ČSSR.

Přesto se několika nadšencům podařilo uchovat existenci Akademického spolku a ti se nyní chtějí pokusit tento spolek uvést v nový život a rozkvět. Předpoklady pro tento záměr se díky změně politické situace v ČSFR značně zlepšily, např. nám již bylo umožněno navázat přátelské vztahy k čelným představitelům československých univerzit.

Proto apelujeme na všechny naše krajanů českého a slovenského původu, kteří jsou absolventy zdejších německých středních, nebo také vysokých škol všech oborů a vysokoškolské studenty, kteří absolvovali naše české základní školy anebo si jinak zachovali českou neb slovenskou mateřskou řeč, aby přišli mezi nás. Stejně srdečně zveme nově přichozí krajanů, kteří absolvovali střední nebo také vysoké školy v Československu, pokud nejsou kompromitováni komunistickými aktivitami, aby mezi nás přišli.

Chceme se scházet k pravidelným přátelským besedám, rozhovorům a diskusím na témata aktuální i všeobecná, chceme občas pořádat kratší přednášky z oborů našich členů, cestopisné referáty atd. Zahajujeme naše zvýšené aktivity podnikem jistě pozoruhodným, sympoziem ke 400-letému výročí narození Jana Amose Komenského, podnikem adekvátním našim snahám.

Akademický spolek se schází zpravidla každý poslední čtvrtek v měsíci ve 20 hod. v sále Slovanské besedy ve Vídni 1. Drachengasse 3. Koncem března někteří z nás se účastní Symposia J. A. Komenského v Uherském Brodě. Ale již na duben připravujeme přednášku jeho Magnificence rektora Masarykovy univerzity v Brně, prof. dr. Milana Jelínka, která se ale uskuteční asi 30. 4. t. r. Přesný termín oznámíme ve Vídeňských svobodných listech.

Ještě jednou k nám srdečně zveme všechny zde již oslovené, naše členy a příznivce, aby opět docházeli, zájemce, aby se nezávazně a bez předsudků přišli podívat a vřoucně prosíme mladou generaci našich akademiků maturantů, aby se také zapojili. Je jich zde dost, a když jich přijde více než hrstka, budou se mezi námi cítit určitě dobře.

Dostojevskij a Sväté písmo

Fedor M. Dostojevskij, jeden z největších ruských spisovatelů, zakusil vo svojom živote úžasnú dôležitosť Božieho slova.

Ako mladý muž dostal sa pred rokom 1848 v Leníngrade do Petrašovského skupiny, ktorá bojovala za sociálne reformy v cárskom Rusku. Polícia ich však zlapala a boli odsúdení na smrť. Keď už boli na popraviske, oznámili im, že cár ich omilostuje. Dostojevského potom odviezli do trestaneckého tábora v Omsku na Sibíri. Na ceste do vyhnanstva v Tobolsku mu dve dobré panie darovali prikrývky, jedlo, ba jedna mu darovala aj Sväté písmo Nového zákona. Doiatý touto veľkodušnosťou Dostojevskij panej sľúbil, že knihu bude opatrovať ako najväčší poklad až do svojho posledného dychu.

V tábore v Omsku zostal štyri roky. Žil tam ako v pozemskom pekle. Na nohách mal prikuté päťkilové reťaze. Jeho spoluväzni boli väčšinou zločinci, vrahovia, banditi z povolania, slovom spodina Ruska. Dostojevským, ako intelektuálom, verejne pohrdali. Čo ho udržiavalo pri sile, bolo čítanie evanjelia. Ba naučil čítať Písmo sväté aj mladého analfabeta Černíka a niekoľko iných väzňov.

Konečne po štyroch rokoch väzenskí kováči ho oslobodili od reťazí. Panej, ktorá mu v Tobolsku darovala Sväté písmo, napísal: «Ako strašne ma trápi smäd po viere, i keď sa mi v duši vynárajú nescíselné námietky. Boh mi však záve darúva i veľký duševný pokoj. Raz v takej chvíli zložil som si vlastné vyznanie viery. Zneje takto: Verím, že na svete niet nič vzácnejšie a hodnejšie milovania ako Kristus!»

Šesť rokov musí ešte slúžiť ako vojak na Sibíri v Semi-palatinisku. V bolestiach a ťažkostiach celé hodiny hladká a medituje evanjelium.

Po svojom návrate do Ruska začína spisovateľskú kariéru. Vo svojich románoch vášnivo hľadá Boha. Dokazujú to najmä jeho romány *Zločin a trest*, *Diablolom posadlí* a *Bratia Karamazovi*.

Koncom januára 1881 vážne ochorie. Krváca a stráca vedomie. Praskla mu v hrdle cieva. Dá si zavolať Otca Mesegaroskeho z kostola sv. Vladimíra, vyspovedá sa a prijme Ježiša Krista. Manželka Anna a deti Luba a Fedor plačú pri jeho smrteľnej posteli. Chorý ich úpenlivo prosí, aby mu dačo prečítali z jeho sibírskeho Svätého písma.

Zomiera so slovami: «Dóverujete v Boha! Dóverujte mu absolútne! A nikdy nezúfajte nad jeho milosrdenstvom!»

Nutnosť poznať Písmo

Dostojevskému, ako aj každému človekovi, Písmo sväté je svetlom a silou jeho života. A to preto, lebo **z Písma HOVORÍ JEŽIŠ KRISTUS!**

Už pred 1600 rokmi svätý Hieronym, najväčší staroveký znalec Písma, prehlásil:

Kto nepozná Písmo, nepozná Krista! (Ignorantia Scripturarum ignorantia Christi est).

A svätý Augustín, geniálny kresťanský mysliteľ, vysvetľuje:

EVANJELIUM, TO SÚ KRISTOVE SLOVÁ. TAM JE CELÝ KRISTUS.

K nim sa pridáva i veľký básnik z 18. storočia Goethe:

«Čím viac ľudia pokročia v pravej kultúre, tým viac budú čítať Sväté písmo.»

DUBEN 1992

25.: OTAKAR BŘEZINA – Literární odpoledne – Kulturní výbor Českého srdce – Velký sál Slovanské Besedy – 16 hodin – SOBOTA

ČESKOSLOVENSKÉ LIDOVÉ SDRUŽENÍ V RAKOUSKU

Sekretariát: 1150 Vídeň,
Pelzgasse číslo 17

**ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETA-
RIÁTĚ** a půjčování knih každý první
čtvrtek v měsíci, vždy od 19 do 20 ho-
din.

JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: Vídeň III., Rennweg číslo 63

IV. ODBOR JSM XX. Prof. Josef Po-
jar, tel.: 36 91 384.

MŠE SVATÉ NA OKRESÍCH:

I. A II. ODBOR JSM VÍDEŇ XV.:
Každou neděli a každý svátek v 8 hod.
mše svatá v kostele ve Fünfhausgasse,
Videň XV.

KOSTEL JEDNOTY SV. METODĚJE VÍDEŇ 3, RENNWEG 63

KAŽDOU NEDĚLI se koná v českém
kostele JSM na Rennwegu číslo 63 v 10
hodin mše svatá s proslovem.

Příležitost ke svaté zpovědi vždy před
každou bohoslužbou.

**ČESKÉ BOHOSLUŽBY V CHRÁ-
MU PANNY MARIE NA NÁBŘEŽÍ** se
konají každou neděli a zasvěcený svá-
tek v 8.¹⁹ hodin s promluvou u Otců
Redemptoristů Vídeň I., Salvatorgas-
se 12.

**ČESKÉ KATOLICKÉ SPOLE-
ČENSTVÍ** při chrámu Panny Marie na
Nábřeží – **KATOLICKÝ KLUB PÁTE-
RA JOSEFA NOVOTNÉHO** 1. okres,
Seitzergasse č. 5, IV. patro: otevřeno
pátek od 19 do 22 hodin a v neděli od
9 do 10.30 hodin. Hosté vítáni!

OREL VÍDEŇ

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ X. Puchs-
baumgasse číslo 39a/4. Ježkova knihov-
na (tamtéž) půjčuje každou první stře-
du v měsíci od 18 do 19 hodin. Též dle
telefonické dohody, číslo telefonu
62 68 204.

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ XV. Cvičí-
me každé úterý od 19.30 do 21 hodin v
Zinkgasse číslo 12, Vídeň XV. Hosté
vítáni!

JEDNOTA sv. METODEJE - VII. odbor - 1030 VÍDEN, SCHÜTZENG. 30

NEDELE

26.DUBNA 1992-10 HODIN NAŠESPOLEČNÉ

VELIKONOČNÍ SV. PŘIJÍMÁNÍ

PRO ČLENSTVO A PŘÍZNIVCE NAŠÍ JEDNOTY, PO MŠI sv.

DIXIELAND

V NAŠEM SÁLE
SCHÜTZENGASSE 30

MUZIKA

VELIKONOČNÍ BOHOSLUŽBY

KOSTEL JEDNOTY SV. METODĚJE VÍDEŇ 3, RENNWEG 63

KAŽDOU NEDĚLI se koná v českém
kostele JSM na Rennwegu číslo 63 v 7 ho-
din a v 10 hodin mše svatá s proslovem.

Příležitost ke svaté zpovědi vždy před
každou bohoslužbou.

12.DUBNA – neděle – Květná/pašijová:
Svěcení ratolestí a památka vjezdu do
Jerusaléma. Chrámový sbor zpívá pa-
šije o umučení našeho Pána Ježíše
Krista. Slavná mše svatá v 10 hod.

16.DUBNA – Zelený čtvrtek – Večerní
mše svatá na památku Večeře Páně v
18 hod.

17.DUBNA – Velký pátek – den přísné-
ho postu – Památka Umučení Páně v
18 hod.

18.DUBNA – Bílá sobota – Velikonoč-
ní vigilie: požehnání ohně a příprava
svíce, chvalo zpěv »Exultet«, bohosluž-
ba slova, obnovení křestního vyznání,
slavení eucharistie v 18 hod.

19.DUBNA – neděle – Slavnost
ZMRTVYCHVSTÁNÍ PÁNĚ v
10 hod.

**RADOSTNÉ A POŽENNANÉ VELIKONOČNÍ SVÁTKY
VÁM**

PŘEJE A VYPROŠUJE

J.S. METODĚJE, OREL, Č.L.S. A VĚSTNÍK.

• „Proč jsi včera v noci, Fanouši, tak řval?“ ptá se manželka.

„Ale lezly mně zuby, Amálko!“ „Co to povídáš; tobě a v tvém věku?“

„No já jsem je totiž spolknul!“

HOST V RESTAURACI »Nachtsyl« povi-
dá ironicky vrchnímu: »Nevědím, že existuje
na světě tvrdší maso než vaše hovězí!« »Ne-
věříte? Tak si dejte naše vepřové!«

ŘÍKA ŽENA MUŽOVI: »Dnes jsem uděla-
la konec mýtu o nadřazenosti muže Správila« Vevrál do obchodu a blábolivě
jsem vodovodní kohout – a to bez toho, že poručil: »Velkýho ruma!«
bych vypila šest hlav piva, hodinu nadávala
a třikrát běžela do lékarny!«

„Promiňte, to je omyl,“ upozorňuje
vedoucí, „tady je starožitnictví!“

„To je fuk, tak mi dejte starožitnou!“

Herausgeber, Verleger (Medieninhaber), Redaktion: Tschechoslowakische Volks-
vereinigung in Österreich. Verlags- und Herstellungsort: Wien. – Gemeinsame
Adresse: 1150 Wien, Pelzgasse 17. Verlagspostamt 1150 Wien. Mitteilungsblatt
der Tschechoslowakischen Volksvereinigung. ----- PSK-Konto Nr. 7509.267.